אמר לך בר פרא אימא סיפא רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה (א) אי סלקא דעתך שלשים בעינן נסתור כולהו קסבר רבי אליעזר ⁰מקצת היום ככולו ^ג^תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים יום ואי סלקא דעתך סבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו נסתור שבעה ואי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור כולהו לעולם לא אמרינן מקצת היום ככולו אי הכי ליסתור כולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר אמר קרא ¹זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו ^ג^התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר לימא כתנאי ²עד מלאת הימים שומעני מיעוט ימים שנים ת"ל קדוש יהיה גדל פרע אין גידול שער פחות משלשים דברי רבי יאשיה רבי (ג) יונתן אומר אינו צריך הרי הוא אומר עד מלאת הימים אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים מאי לאו רב מתנא דאמר כרבי יאשיה ובר פרא דאמר כרבי יונתן אמר לך רב מתנא כולי עלמא שלשים בעינן והכא ^ב^בעד ועד בכלל פליגי רבי יאשיה סבר עד ולא עד בכלל ורבי יונתן סבר עד ועד בכלל אמר מר אי אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר שלשים ואימא שבת מי איכא חסירותא

ואימא

קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו. השתא מוקי¹ לרב מתנה וליישב דברי רבי אליעזר אליבא דתנא קמא כי² היכי דלרבנן משך נזירות שלשים יום ה"נ לרבי אליעזר דאדרבה מדרבנן [נשמע] לר' אליעזר דבמשך נזירות לא פליגי וכ"ת א"כ לר' אליעזר נסתור כל שלשים יום קסבר רבי אליעזר מקצת היום ככולו ואפילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו לאחרי שעשה מקצת נזירות ביום שלשים ואח"כ נטמא חשיב כנטמא ביום שלשים ואחר על כן אינו סותר אלא ז' תימה דאמרינן לקמן והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים וי"ל דהאי סברא לא מהניא אלא דלא סתר מאה אבל שלשים מיהא סותר ורבנן סברי לא אמרינן מקצת היום ככולו היכא דנטמא קודם הבאת קרבנותיו ולהכי סותר כל שלשים יום ובהא פליגי רבנן ור' אליעזר אליבא דרב מתנא: **תנן** הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שלשים ואי ס"ד סבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו לסתור ז'. לרב מתנא פריך א] ואי ס"ד [לאו] מקצת היום ככולו כלומר לבר פדא ליסתור כולהו כל ק' יום: **אמר** ריש לקיש. ב] כבר פדא ולא אמרינן מקצת היום ככולו וכ"ת אמאי אינו סותר כולהו אמר ר"ל כו' אמרה תורה נטמא ביום מלאת דהיינו ביום ק' שהוא יום מלאת נזרו תן לו תורת נזרו כלומר שיעשה עוד תורת סתם נזירות שלשים יום וגזירת הכתוב שלא יסתור כולו וא"ת לבר פדא לרבי אליעזר כי נטמא יום ל' אמאי אינו סותר אלא ז' נסתור שלשים כדריש לקיש תן לו תורת נזיר וי"ל דהתם אחר מלאת הוה לבר פדא שהרי סתם נזירות הוי כ"ט לבר פדא ואם תאמר התינח לבר פדא אלא לרב מתנא דקאמר לרבי אליעזר מקצת היום ככולו אף בנטמא קודם הבאת קרבנותיו ביום ק' לא נסתור אלא ז' וצריך לדחות ולומר דעתה איירי כשאמר הריני נזיר מאה יום שלמים דהשתא ליכא למימר מקצת היום ככולו כיון דאמר שלמים ומ"מ אינו סותר כולם מדרשא דריש לקיש דכי נטמא ביום מלאת גזירת הכתוב שלא יסתור אלא שלשים וקשה דבמתני' סתמא קתני ק' יום ולא קתני שלמים ועוד אדמפלגי לר' אליעזר בין נטמא ביום שלשים דאינו סותר אלא ז' לנטמא ביום ק' דסותר שלשים ליפלוג לעולם בנטמא ביום ק' עצמו במה דברים אמורים כשאמר שלמים ³שלשים⁴ אבל לא אמר שלמים לא סתר אלא ז' דמקצת היום ככולו ונראה למהר"ף דמתניתין איירי דאמר מאה יום ולא אמר שלמים ודקשיא לך לרב מתנא אליבא דר' אליעזר כיון דאמרינן דמקצת היום ככולו אף בנטמא ביום ק' לא נסתור אלא ז' לא תיקשי דאמרי ר"ל ותירוץ זה מסיק לשניהם דגזירת הכתוב הוא לסתור שלשים דע"כ ביום מלאת קאי כי נטמא ביום ק' אע"ג דמקצת היום ככולו לא נימא כאילו נטמא יום ק"א אחר מלאת דאינו סותר אלא ז' דהא אם לא נטמא היה צריך להשלים נמי כל יום ק' אם כן יום מלאת הוא וגזירת הכתוב כי נטמא ביום מלאת שיסתור ל' יום ואם תאמר ברישא נמי כי נטמא ביום ל' לר' אליעזר אמאי אינו סותר אלא ז' יסתור כל שלשים שהרי נטמא ביום מלאת ויש לומר דמשמעות דקרא משמע דאיירי כדמפרש נזירותו ולא בסתם נזיר מדקאמר נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר פירוש סתם נזירות מכלל דעד השתא לאו בסתם נזירות קיימא אבל כי נדר נזירות סתם בהא לא איירי כלל שאם נטמא ביום מלאת שנתן לו עוד תורת סתם נזיר דודאי לא יהבינן ליה שלשים כיון דאיתא⁵ לרב מתנא ג] ולבר פדא דנזירות הוי כ"ט להכי אינו סותר אלא ז' (כו) לר' אליעזר אבל בסיפא איירי כשנדר בפירוש שלשים או לא הוי נמי סתם נזיר דהא פירש שלשים יום ובההיא מודה רבי אליעזר כי נטמא ביום שלשים דסותר שלשים דבדידיה נמי איירי קרא דזאת תורת הנזיר: **שומע** אני מיעוט ימים שנים. ויהיה סתם נזירות ב' ימים תלמוד לומר קדוש יהיה גדל פרע ואין גידול פחות משלשים יום כמנין [יהיה]: **שהן** צריכין למלאות הוי אומר [שלשים]. כלומר חדש שפעמים משלשים יום ופעמים חסר א': **מאי** לאו רב מתנא כרבי יאשיה. דדריש יהיה ובר פדא כר' יונתן דדריש מעד מלאת ולא עד בכלל דהיינו כ"ט יום: אמר לך רב מתנא דכו"ע שלשים כותיה.⁶ דרבי יאשיה סבר בכל דוכתין עד ולא עד בכלל הילכך [יהיה] ⁷ איצטי למימר ורבי יונתן סבר בכל דוכתין עד ועד בכלל ולא איצטריך דרשא דיהיה אלא מעד מלאת נפקא ולבר פדא צריך לומר תנאי היא: **ואימא** שבת. שהשבת ממלא השבוע: **מי** איכא חסירותא. הא כל ימי השבועות שלמים בשבת אבל החדשים יש מלאים ויש חסרים:

ואימא

אמר לך בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז'. כנגד אותן ימים שמונה בהן שלישי ושביעי מחמת טומאה: **ואי ס"ד דבעינן שלשים ניסתור כולהו.** אלא לאו (א) דאין עיקר נזירות [לר"א] אלא כ"ט יום. ומאי טעמא דר' אליעזר דאמר דסותר ז' משום דצריך לגלח לאחר שהזה עליו שלישי ושביעי מחמת טומאה כדמפרש ביה קרא ביום השביעי יגלחנו(ה) וכדין הוא דאינו צריך לסתור מהן כלום שהרי עברו עליו כ"ט יום בטהרה אלא משום דהשתא נתגלח על הטומאה וקים להו לרבנן דאין שיער מתגדל כדי לכוף ראשו של זה בלד עיקרו של זה בפחות מז' ימים ולהכי אמר רבי אליעזר דצריך שיהא סותר ז' ומונה ז' אחרים כנגדן והכי נמי מפרש טעמא דרבי אליעזר לקמן(ו). ואי קשיא אמאי לא מתרץ בר פדא הכי (ג) כרישא מאי טעמא סותר את הכל משום דנעשה כאומר שלמין היינו טעמא דלא מתרץ לה הכי דקסבר דכיון דנטמא לאחר כ"ט יום לא מדחינן ליה מקרבן כולי האי עד שלשים אחריני דילמא אתי למיעבר על נזריה ואתי לידי תקלה: (ג) ל"א **רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא ז'.** דבעי הזאה שלישי ושביעי ואח"כ יביא קרבן נזיר בטהרה. אלמא קסבר דעיקר נזירות שלשים חסר א' וכדין הוא דאינו סותר כלל והאי דסותר ז' כדי שיביא קרבנו בטהרה: **לא לעולם אימא לך דסבר רבי אליעזר שלשים בעינן כו'.** ורב מתנא אמר לך לעולם אימא לך לר' אליעזר לא הוי נזירות פחות משלשים יום והאי דאמר אם כן ניסתור להו לכולהו היינו טעמא דלא סתר להו דקסבר מקצת יום שלשים שעבר עליו בטהרה ככולו דמי: **תנן הריני נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר את הכל.** ואפי' לבר פדא הואיל (ד)דקאמר מאה יום שלמים משמע: **ואי ס"ד דסבר ר' אליעזר מקצת היום ככולו לסתור ז'.** ותו לא כי נטמא ביום ק' שהרי כבר עבר נזירותו כשנטמא (ה)ולדבריך אי לא סבר מקצת היום ככולו ליסתור להו לכולהו ואמאי קאמר אינו סותר אלא שלשים: **לעולם לא סבר מקצת היום ככולו.** והאי דקאמר אינו סותר אלא שלשים יום מסייע ליה לבר פדא. והאי דקאמר אי לא סבירא ליה דמקצת היום ככולו ואכתי לא (ו)שלימין אמאי לא סתר לכולהו אמר ריש לקיש היינו טעמא דרבי אליעזר כו': **זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו** (ז). בין לנזירות שלשים בין לנזירות מאה תן לו תורת נזיר דהיינו שלשים והיינו דקאמר אינו סותר אלא שלשים: (ח)**אלו הן ימים שצריכין למלאות הוי אומר ל'.** דחדשה של לבנה אינו אלא כ"ט ומאי ופעמים שהוא צריך להשלים למנין שלשים לאפוקי שאר ימים של עשרים ושל ארבעים שאין צריכין למלאת (ט) דמשמע דתיהוי נזירות באותן ימים שצריכין למלאות כמה הן (הרי) כ"ט: **רבי יאשיה סבר.** דהאי דכתיב עד מלאת עד ל' משמע ולא (י)שלשים בכלל להכי איצטריך גדל פרע שאין גידול שיער פחות משלשים: **ורבי** (ג) **יונתן סבר עד ועד בכלל.** ולא איצטריך לן מגדל פרע (כ)דהא מעד מלאת הימים נפקא: **אמר מר אי אלו הן ימים שצריכים למלאות הוי אומר שלשים.** דמשמע דתהוי נזירות סתם שלשים יום: **ואימא שבת.** כדי שבוע הוי סתם נזירות דהוי (ל)ששה ימים (מ)אתי יום שביעי וממלא לה (נ)לשבוע ואימא דעד מלאת הימים עד מלאת (ס)שבוע קאמר: (ע)**מאי חסירותא איכא.** דבעי השלמה כולהי שבועי כי הדדי ניהו ומשום הכי ליכא למימר דאיירי בהו קרא אבל חדש דאיכא חסירותא דאיכא חסר ואיכא מלא (פ)איכא לך למימר האי לחדש הוא דאתא קרא:

ואימא

פי' הרא"ש

אמר לך בר פרא אימא סיפא וכו' ואי ס"ד ל' יום בעינן נסתור כולהו: אינו סותר אלא שבעה. כלומר אינו סותר כלל אלא ממנין ד' ימי טומאתו ואז יביא קרבנותיו ואע"ג דטמא משלח קרבנותיו שאני נזיר דכתי' [ונתן] על כפי הנזיר וכיון דסבר ר"א סתם נזי' כ"ט יום מסתמא רבנן לא פליגי עליה בעיקר משך ימי נזירות אלא דבהא קמפלגי דרבנן סברי סותר ביום ל' נזירות אטו היכא דאמר הריני ל' יום דסותר הכל מדאורייתא ומביא קרבן טומאה והיינו דפרישי' לעיל דליכא מידי בין רב מתנא לבר פרא אלא דלרב מתנא אם נטמא ביום ל' קודם הבאת קרבנותיו סותר מדאוריי' ומביא קרבן. ולבר פרא אינו סותר אלא מדרבנן: ואי ס"ד קסבר ר"א מקצת היום ככולו נסתור ז' פי' לא לסתור כלל ופריך ואי לא סבר מקצת היום ככולו ניסתור כולהו כיון שנטמא ביום אחרון של נזירותו: אמרה תורה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזרו. כלומר לעולם לית ליה מקצת היום ככולו אלא גזירת הכתוב הוא דאם נטמא ביום אחרון של נזירותו אפי' אם נזר נזירות מרובה אינו סותר אלא ל' יום כתורת סתם נזירות לכאורה איתותב רב מתנא דלא משני תלמודא אלא אליבא דבר פרא ואיכא למימר דרב מתנא מוקי לה באומר שלמים: שומע אני מיעוט ימים ב' דסתם נזירות אינו אלא ב' ימים ת"ל גדל פרע ואין גידול פרע פחות מל' יום דהכי משמע כמנין יהיה גדל פרע: אלו הן ימים שצריכין מלאת אלו ימי החודש שפעמי' הם כ"ט ופעמי' ממלאים את החודש ועושים אותו מל' יום. ובר פרא כרבי וה"ק עד מלאת עד אותו היום שממלאים את החודש ולא יום מלאת בכלל. ור' יאשיה נמי אית ליה עד ולא עד בכלל ולהכי דריש ליה מקדוש יהיה ומשני תרווייהו סברי ל' יום: ואימא (מה) שבת שהוא משלים ששת ימי המעשה להיותם נקראים שבוע: מי איכא חסרונא לישנא דמלאת משמע שפעמים בא למלאת החסרון כגון חודש שפעמים הוא מכ"ט אבל בימי השבוע ליכא חסרון:

מסורת הש"ס

א) [לעיל ה: וש"נ], ב) לקמן טח., ג) [לקמן כ.], ד) [כריתות כו: ערכין פב: פסחים קיז: ר"ה ל: סוטה מח: מנחות סח: חולין מו. נד: ערכין יח. נדה נח:], ה) [במדבר ו], ו) [דף לט:], ז) סותר,

◆

תורה אור השלם

1. וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא אֹתוֹ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: במדבר ו יג

2. כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִם אֲשֶׁר יַזִּיר לַייָ קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ: במדבר ו ה

◆

נוסחת הריב"ן

א) ס"א דאין עיקר נזירות אלא כו' ותיבת לר"א ליתא בכ"י: ב) רישא: ג) מן ל"א ר"א כו' עד שלשים בעינן כו' ליתא בכ"י: ד) וקאמר: ה) ולטעמיך: ו) לא שלימו להו ק' אמאי כו': ז) התורה אמרה נטמא ביום מלאת בין לנזירות כו': ח) ואלו הן: ט) למלאת הס"ד ואח"כ מה"ד מאי לאו רב מתנא דאמר כר' יאשיה דאמר בהדיא אין גילוח פחות מל' יום ובר פדא דאמר עד ימים שצריך למלאות דמשמע דתהוי נזירות שצריכין למלאות כמה הם הרי כ"ט הס"ד ואח"כ מה"ד ר' יאשיה כו': י) יום ל': כ) דהא: ל) שבת: מ) ואתי: נ) לשבעה: ס) ימי שבוע: ע) איכא חסירותא דבעי' השלמה: פ) אית לך למימר משום האי למודיה הוא דאתא קרא:

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואי סלקא דעתך שלשים: (ב) שם דברי ר' יאשיה ר' אומר אינו צריך וכו' ורבי סבר עד כל"ל: (ג) רש"י ד"ה ורבי סבר וכו' מגדל פרע דאפילו מעד מלאת:

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה תנן הריני נזיר וכו' לרב מתנא פריך. נ"ב כאן הס"ד ואח"כ מה"ד ואי לא סבר מקצת היום ככולו וכו' עכ"ל וכצ"ל א"מ: ב] ד"ה אמר ר"ל כבר פדא. נ"ב אמר ר"ל לעולם כבר פדא: ג] בא"ד בסופו כיון דאיתא לרב מתנא. נ"ב מקצת היום ככולו:

◆

הגהות התוספות

1. נ"ל חזר לתרץ. 2. נ"ל והכי קאמר כי היכי כו'. 3. תיבת שלשים נמחק. 4. נ"ל דתירוץ זה לאמר ר"ל מסיק לשניהם כו'. 5. נ"ל דלית ליה לרב מתנא מקצת היום ככולו. 6. נ"ל סותר. 7. נ"ל מסיק מיהיה, ומיהות איצטי למימר נמחקות.